

**Wie durft,
gaat mee!**

St. Paulusgeloofsgemeenschap en
Protestantse Gemeente 'de Eshof'
Hoevelaken

Lezing uit de profetie: (uit) Jona 1 (lector Vera)

Lied: 'Kom en volg mij op de weg'
(t. Henk Jongerius, m. Jan Raas; Voor onderweg 3) cnt:

Evangelielezing: Matteüs 19, 16-29 (lector Vera)

Acclamatie: 'Woorden gezocht en gevonden' (t. A. van
Tongeren, m. A. van Baest) eenmaal koor, eenmaal allen:

Overweging

De startzondag en de vredesdienst vieren we al heel wat jaren op één en dezelfde zondag. Dat biedt leuke mogelijkheden. En kan ook voor hoofdbrekens zorgen. Want hoe combineer je die twee op een goede manier? En hoe combineer je de voorgestelde thema's? Vanuit de PKN komt er altijd een voorstel voor een jaarthema. Dit jaar is het: 'Ga mee! – Samen getuigen van geloof, hoop en liefde.' Vanuit vredesorganisatie PAX komt de suggestie als thema te kiezen voor 'Vrede – wie durft?'

In de oecumenische voorbereidingsgroep houden we ervan om ons eigen plan te trekken. Net als de profeet Jona. We maakten er dus zelf iets spannends van. En voegden de beide thema's samen: wie durft, gaat mee!

Dat zet natuurlijk direct de lezingen in een bepaald licht. Alsof je een zonnebril opzet in bijvoorbeeld de kleur groen, waardoor je ineens allemaal groene accenten in die lezingen gaat zien. Neem het verhaal van Jona. Je vraagt je af: waarom gaat hij niet naar Nineve? Heeft dat misschien met *durf* te maken? Durft hij misschien niet?

Jona werd me vroeger voorgespiegeld als een koppige profeet. Iemand die wegloopt voor zijn verantwoordelijkheid. Die zijn kont tegen de krib gooit. Los je klusjes zelf maar op, God. Maar er kunnen natuurlijk veel meer redenen zijn waarom Jona niet naar Nineve gaat. Eén ervan is dat hij denkt: eigen volk eerst! Hoeveel aanhangers heeft die gedachte niet in onze tijd... Wat kan hem Nineve schelen? Hij voelt geen betrokkenheid bij mensen die hij toch niet kent. Ze zijn onbekend en

onbemind. 'Duif', betekent zijn naam; maar in het begin van het verhaal lijkt hij alles behalve een vredesduif. Een andere reden kan zijn dat hij een vrijbouter is. Dat hij ervan houdt zijn eigen koers te varen. Net als wij met de keuze voor het thema van vandaag. Maar de reden kan natuurlijk ook angst zijn. Angst voor het onbekende. Voor een stad met een slechte reputatie. Angst voor wat hem daar te wachten zal staan, een erg populaire boodschap heeft hij immers niet te brengen.

Wie durft, gaat mee!

Die jongeman in het evangelie van Matteüs, dat is een heel ander verhaal. Hij loopt niet weg, hij komt juist dichterbij. En hij stelt een vraag: 'Meester, wat voor goeds moet ik doen om het eeuwige leven te verwerven?' Als je iets van hem kunt zeggen, dan in elk geval dat hij vol goede wil lijkt te zijn. Jezus somt enkele van de Tien Woorden op. 'Daar houd ik me aan,' zegt de man. En hij stelt een tweede vraag: 'Wat kan ik nog meer doen?' Hier is durf voor nodig. Hij had ook zijn mond kunnen houden. Hij had tevreden kunnen zeggen: 'Fijn, dan doe ik het helemaal goed!' en het daarbij laten. Er was niets aan de hand geweest. Jezus zou niet meer van hem hebben gevraagd. Hij zou zijn leven comfortabel verder hebben kunnen leven. Maar dat doet hij niet. Hij wil meer betekenen.

Jezus' antwoord omvat twee opdrachten. De eerste is: verkoop alles wat je hebt en geef de opbrengst aan de armen. De tweede is: kom daarna terug en volg mij. Volgens het verhaal heeft de man vooral moeite met de eerste opdracht: 'hij had namelijk veel bezittingen'. Ik denk dat we daar goed in kunnen komen. We beschouwen onszelf misschien niet als vermogend. Maar met wat wij hebben, weten we ook: vergeleken met het overgrote deel van de wereldbevolking zijn we dat wel... Hoe kunnen we ooit doen wat Jezus hier vraagt? Trouwens, die tweede opdracht is ook niet eenvoudig... 'kom daarna terug en volg mij'. 'Kom en volg mij op de weg', zongen we. En 'we gaan op weg met een lied van verlangen'. Straks in het startzondagprogramma zingen we 'Door de wereld gaat een woord en het drijft de mensen voort: 'breek uw tent op, ga op reis naar het land dat Ik u wijs.' Abram moest op reis gaan. Jona moet op reis gaan. Jezus is voortdurend onderweg. Veel mensen in onze tijd zijn op drift, zoekend naar een veilige plek om te wonen. Ik denk dat de meesten van ons blij zijn dat ze niet op reis hoeven...

Wie durft, gaat mee!

Het vraagt om durf: op reis gaan. Dan heb ik het niet over een vakantie waarvoor we comfortabele onderkomens regelen en waar extra lekker eten ons wacht. Dan heb ik het meer over waar Linda de Wals op dit moment mee bezig is. Een week geleden vertrok ze naar Bagdad. Daar zit ze in een hotel waar ze zonder begeleiding niet uit

mag, ze mag zichzelf en de missie niet in gevaar brengen. Ze werkt er een jaar lang voor de Europese Unie in de opsporing en bestrijding van de georganiseerde misdaad. Dan denk ik ook aan het diaconale project. Er is durf voor nodig om mee te gaan naar Georgië. Niet dat het daar gevaarlijker is dan hier. Maar het is ver van huis, je leidt er een sober bestaan, het betekent twee weken flink de handen uit de mouwen steken en het is een confrontatie met armoede die we niet gewend zijn. Zeker jongeren van een jaar of 16 niet.

Maar als je durft en meegaat, is het een ervaring die je nooit meer vergeet. Ik herinner me de intensiteit van de diaconale reizen naar Moldavië, India en Oeganda. Een beleving die nederig maakt, wanneer je de dankbaarheid hoort van mensen die bijna niets hebben. En wanneer je hun levenslust meemaakt. Een ervaring die zorgt voor verbondenheid. Die de gedachte van 'eigen volk eerst' onschadelijk maakt. Een verbondenheid die de weg is naar vrede – want met wie je je verbonden voelt, kun je niet vechten. Bekend maakt beminde.

Wie durft, gaat mee!

Het 'volg mij' van Jezus kunnen wij natuurlijk alleen metaforisch verstaan. Want dat is de enige manier die voor ons werkt – we kunnen immers niet lijfelij en letterlijk Jezus volgen.

Ik denk aan Jona – zoals hij eerst niet de kant op gaat van Nineve en later wel. Hoe hij eerst zijn eigen ingeving volgt en later de richting gaat die God hem wijst. Hoe hij, ook toen hij zijn eigen weg ging, wel wist welke kant God hem op wilde hebben.

Is het zo niet ook met ons? Als we eerlijk naar binnen kijken, in concentratie en stilte, horen we daar dan niet Gods stem? We weten immers vaak wel wat goed is en wat niet.

En natuurlijk is er een groot grijs gebied. En lukt het ons nooit om volmaakt te zijn, zoals de man die bij Jezus komt zo graag zou willen. Dat is voor ons zo moeilijk als voor een kameel om door het oog van een naald te gaan. 'Wie kan er dan nog gered worden?' vragen de leerlingen. Maar Jezus zegt: 'Bij mensen is het onmogelijk, maar bij God is alles mogelijk.'

Wie durft, gaat mee!

Alles verkopen wat je bezit – ook dat heeft een metaforische betekenis. Ons bezit is onze zekerheid. Ons bezit verkopen, dat is: zekerheid loslaten. Die immers maar schijnzekerheid is. Denk aan de gelijkenis van de man die zijn oogsten in steeds grotere schuren opbergt. Voordat hij kan gaan genieten van zijn opgebouwde zekerheid, sterft hij...

Durven we die zekerheid, die geen echte zekerheid is, los te laten? Durven we te koersen op vertrouwen?

Er zijn situaties waarin we dat wel zullen móeten. Een voorbeeld daarvan kwam ik tegen in een verslag van een wijkteamvergadering. Men maakt zich zorgen, want

we zien steeds minder mensen in de kerkdiensten. Vandaag valt het natuurlijk mee – we zijn met twee kerkgemeenschappen. En er is een flinke groep kinderen en tieners.

Maar meestal zijn we een slinkend cluppie. Zowel in de Eshof als in het Pauluscentrum.

Het is een gegevenheid die hoort bij onze tijd: de gevestigde kerken schuiven steeds verder naar de marge. Een ontwikkeling die al tientallen jaren aan de gang is. Hoe kunnen we hier iets aan veranderen?

We weten het antwoord: dit is niet een ontwikkeling die wij kunnen stoppen. We hebben onze tijdgeest niet in de hand.

We zullen de durf moeten opbrengen los te laten. Niet als een struisvogel onze kop in het zand steken, maar onder ogen zien wat er gaande is – en blijven vertrouwen op God. Dit is immers niet onze kerk, maar zijn kerk. Wat we kunnen doen, is koersen op hoop. Focussen op wat moed geeft – zoals deze feestelijke oecumenische viering. De durf opbrengen om mee te gaan op de weg die Jezus gaat, zelfs al is dat een weg die maar weinigen met ons meelopen. En, zoals we zongen, op weg gaan met een lied van verlangen over wegen van hoop.

Wie durft, gaat mee!

Voor onze beide kerkgemeenschappen betekent het: tegen de stroom op roeien. Niet meegaan met de massa. Niet de weg kiezen van de minste weerstand.

Het vraagt om durf. Het vraagt om vertrouwen.

Kunnen we dat opbrengen?

Eén ding weten we: we gaan niet alleen. Misschien is het bij mensen onmogelijk – maar bij God is alles mogelijk.

Muziek: John Stanley, opus 6 nr. 1 – Siciliano

*Lied: 'Een volk op weg gezet': **lied 1002, 1 + 4**
(t. en m. Servaas Bellemakers)*